

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου: "Αναδιοργάνωση της Κοινωνικής Πρόνοιας και καθιέρωση νέων θεσμών Κοινωνικής Πρόστασας"

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΓΕΝΙΚΑ:

Στις ανατολές του 21ου αιώνα, η θεώρηση των παροχών της κοινωνικής πρόνοιας σαν αντικείμενο κρατικής ελεγχόμενης, δεν συμβιβάζεται με τις συνταγματικές επιταγές ούτε με τις αρχές του κοινωνικού κράτους δικαίου.

Σύμφωνα με τις αρχές αυτές, σε όλες τις εξειληγμένες κοινωνίες οι κοινωνικές παροχές για την κάλυψη βασικών ανθρώπινων αναγκών δεν είναι αυθαίρετες, αλλά βασίζονται σε μια σειρά κοινωνικών δικαιωμάτων του ατόμου, που τείνουν στο ιδεώδες της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Άλλωστε, τυχόν αποκλεισμός της κοινωνικής πρόνοιας από την εν γένει κοινωνική πολιτική απηχεί απαρχαιωμένες αντιλήψεις και θυμίζει εποχές, που η κοινωνική προστασία ήταν αντικείμενο ατομικής ή συλλογικής φιλανθρωπίας.

Στην εποχή μας, τα βασικά προνοιακά προγράμματα, που απευθύνονται στην κρηπίδα του Έθνους, την οικογένεια, σχεδιάζονται και υλοποιούνται από το κράτος.

Σε μια δημοκρατική, ευνομούμενη και ελεύθερη κοινωνία, η κοινωνική πολιτική οφείλει να αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα και τον καθοριστικό ρόλο που παίζει η οικογένεια και συνεπώς να τη στηρίζει και να την προστατεύει.

Η Χώρα μας είναι από την παράδοση της Χώρα στενά δεμένη με την οικογένεια, γιατί η ελληνική οικογένεια, λόγω των προτεραιοτήτων του λαού και της γεωγραφικής μας θέσης, διαδραμάτισε και εξακολουθεί να διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο στη διαμόρφωση και την προαγωγή της ελληνικής κοινωνίας και του Έθνους. Για το λόγο αυτόν, η ελληνική οικογένεια προστατεύεται κατευθείαν από το Σύνταγμα και κατά πρωταρχική προτεραιότητα από το κράτος.

Η Χώρα μας, ως κράτος πρόνοιας και κράτος δικαίου, οφείλει να ακολουθεί μια κοινωνική πολιτική, η οποία θα αποσκοπεί στην ενδυνάμωση και την αναβάθμιση του οικογενειακού θεσμού, για να μπορεί η ελληνική οικογένεια, κρατώντας την αυτονομία της, να εκπληρώσει το ρόλο της και να προστατεύει και προάγει τα μέλη της, βοηθώντας και προάγοντας στη συνέχεια την ελληνική κοινωνία και το Έθνος.

Κάτω από αυτό το πρίσμα και με τη βασική αρχή ότι η κρατική παρέμβαση για την κοινωνική προστασία της οικογένειας ασκείται μόνο όταν τούτο ζητηθεί από την οικογένεια ή αν τα μέλη της βρίσκονται σε κίνδυνο, το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατ'εξοχήν αρμόδιος φορέας, εφαρμόζει μία σειρά εξειδικευμένων προγραμμάτων και μέτρων, που αποσκοπούν στην κοινωνική προστασία της οικογένειας.

Όμως, η κοινωνική πρόνοια, αποσκοπώντας στην κάλυψη των βασικών ανθρώπινων αναγκών, είναι από τη φύση της δυναμική και πρέπει να είναι ευέλικτη και να αναπροσαρμόζεται στις σύγχρονες αντιλήψεις και τις διαμορφούμενες κοινωνικές ανάγκες.

Κοινωνικές ανάγκες, άγνωστες στις παλαιότερες εποχές, προβάλλουν έντονα και επιτακτικά στην εποχή μας.

Η εκβιομηχάνιση των κοινωνιών, η αστυφιλία, η ανάπτυξη των ατομιστικών θεωριών, οι αλλαγές στη δομή και τη μορφή της οικογένειας, η διαρκής αυξανόμενη συμμετοχή των γυναικών στην εργασία έξω από το σπίτι, η ανατροπή της πυραμίδας των ηλικιών, η κοινωνική απομόνωση, η αύξηση της καταναλωτικής κοινωνίας, ο ευδαιμονισμός και

η πτώση των αξιών καλούν σήμερα την κοινωνική πρόνοια να διαδραματίσει νέους πολύπλευρους και πολισχιδείς ρόλους στην προσπάθεια και τις υποχρεώσεις της πολιτείας να καλύψει τις, επί των νέων βάσεων, διαμορφωθείσες κοινωνικές ανάγκες της οικογένειας και των μελών της.

Εξάλλου, κοινωνικές μάστιγες της εποχής μας, όπως το AIDS και τα ναρκωτικά, δημιουργούν έντονα κοινωνικά προβλήματα που κινδυνεύουν να διαλύσουν τον οικογενειακό ιστό και να καταστρέψουν το βασικό και αναντικατάστατο κίτταρο της ελληνικής κοινωνίας.

Παράλληλα, η έλλειψη ενός συμβουλευτικού οργάνου, που θα μελετά και θα εισηγείται τον προγραμματισμό και τον προσδιορισμό των κοινωνικών στόχων και προγραμμάτων και τη διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας στη Χώρα μας, είχε ως αποτέλεσμα την προχειρότητα, τη σύγχυση, την επικάλυψη και τη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, ενώ πολλές φορές η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων υπήρξε αποσπασματική και σπασμωδική.

Η δημιουργία, λοιπόν, συμβουλευτικού οργάνου για τα θέματα της κοινωνικής πρόνοιας καθίσταται αναγκαία, ενώ νέα συστήματα κοινωνικής βοήθειας της οικογένειας, για τη διαφοροποίηση και συμπλήρωση των ήδη υπάρχοντων, είναι της απολύτου προτεραιότητας.

Επίσης, νέοι θεσμοί στον τομέα της κοινωνικής προστασίας είναι απαραίτητοι στην εποχή μας. Η κοινωνική προστασία στο σπίτι, με ειδικευμένα άτομα, όπως είναι οι κοινωνικοί βοηθοί, η καθιέρωση και άλλων συστημάτων ημερήσιας φύλαξης βρεφών και υγείων νηπίων ή με ειδικές ανάγκες, η καθιέρωση και διεύρυνση του θεσμού της ανάδοχης οικογένειας για παιδιά στερημένα ή ακατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος, αλλά και για άτομα με ειδικές ανάγκες ή ηλικιωμένα, οι ανοιχτοί λογαριασμοί, η ταχύρυθμη εκπαίδευση υπαλλήλων και πολιτών και οι στέγες αυτόνομης διαβίωσης ατόμων με ειδικές ανάγκες συνιστούν νέους θεσμούς επιβεβλημένους για ένα σύγχρονο και πιο ανθρώπινο πρόσωπο της πρόνοιας στη Χώρα μας.

Εξάλλου, η πολυμορφία και οι πολλαπλοί φορείς, οι οποίοι μπορούν να ιδρύουν και λειτουργούν παιδικούς σταθμούς με διάφορες συνθήκες και προϋποθέσεις, με διάφορο τρόπο διοικήσεως και διαχειρίσεως, οδηγούν σε πλήρη έλλειψη συντονισμού και πέραν των άλλων έχουν σαν συνέπεια την καταστατάληση του χρήματος του ελληνικού λαού.

Άλλωστε, βασική αιτία της κακοδιαμονίας της κοινωνικής πρόνοιας στη Χώρα μας, που δυσχεραίνει το έργο της, είναι το πολυδισπασμένο και η πολυνομία που τη διέπει.

Πλειάδα νομικών προσώπων οιασδήποτε νομικής μορφής, όπως νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, εταγείς και κοινωνικοί οργανισμοί, φιλανθρωπικά σωματεία, κληροδοτήματα και εκκλησιαστικοί φορείς, εφαρμόζουν σήμερα διάφορα προνοιακά προγράμματα, άλλοτε οργανωμένα και δεοντολογικά, άλλοτε ευκαιρικά και εκ των ενόντων.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι, όπως προκύπτει από παλαιότερη απογραφή, πέραν των 1.500 περίπου ν.π.δ.δ. των παιδικών σταθμών, 1.200 περίπου σωματεία ή κοινωνοφελείς οργανισμοί και 600 περίπου ιδρύματα ασχολούνται με την κοινωνική πρόνοια στη Χώρα μας.

Τούτο έχει σαν συνέπεια την κακή οργάνωση και λειτουργία των προνοιακών φορέων, την εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων "κατά το δοκούν", την ανεπαρκή ή πλημμελή κάλυψη των κοινωνικών αναγκών ή την επικάλυψη των αναγκών αυτών από άλλους φορείς του δημόσιου (στενού ή ευρύτερου) τομέα, της ιδιωτικής πρωτοβουλίας ή διαφόρων κοινωνοφελών δραστηριοτήτων.

Με τις αδυναμίες αυτές και κυρίως λόγω μη ορθολογικού προγραμματισμού, ανεπαρκούς διοικητικής οργάνωσης και

πλημμελούς εκπαίδευσης στελεχών, δεν μπορεί να αξιολογηθούν οι παροχές της κοινωνικής πρόνοιας.

Παρατηρούνται αμετάβλητες προνοιακές δραστηριότητες μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού φορέα και επικαλύψεις μεταξύ διαφόρων υπουργείων, ενώ στις διοικήσεις μεγάλων φορέων κοινωνικής πρόνοιας, αντί να τοποθετούνται εξειδικευμένοι επιστήμονες, εξακολουθούν να διορίζονται άτομα που είναι άσχετα με το αντικείμενο του φορέα ή με γενική και αορίστη ένδειξη "έγκριτοι πολίτες".

Όταν όμως οι κοινωνικές παροχές εμφανίζουν περιορισμένη αποτελεσματικότητα, είναι πολύ φυσικό να δημιουργούνται αμφισβητήσεις ως προς την αξία της εκάστοτε εφαρμοζόμενης κοινωνικής παρέμβασης και της κοινωνικής πολιτικής.

Τονίζεται επίσης, ότι τεράστια ποσά καταβάλλονται για τις διοικήσεις και οι αυτόνομες λειτουργίες των φορέων αυτών και διασπαθίζεται άσκοπα δημόσιο χρήμα, που επιβάλλεται να χρησιμοποιηθεί για πραγματικές ανάγκες του λαού, σε μια εποχή που τα οικονομικά της χώρας υπαγορεύουν την, με απόλυτη σύνεση, διαχείριση και διάθεση του υστερηματος του λαού μας.

Ουδείς βεβαίως αμφισβητεί τη μακρά παράδοση που έχει η χώρα μας στην αλληλοσυνπαράσταση και την ανθρωπινή αλληλεγγύη, που εκφράστηκαν και εξακολουθούν να εκφράζονται με μεγάλες δωρεές, κληρονομίες ή κληροδοσίες και κυρίως με τον εθελοντισμό.

Όμως, στην εποχή μας, η κοινωνική πρόνοια με την έντονη στροφή του Κράτους Πρόνοιας προς το Κράτος Δικαίου, έχει αποβεί κοινωνική επιστήμη και ο εφαρμοσμένος τομέας της προϋποθέτει νέες ενιαίες γραμμές και προγράμματα, που επιβάλλουν την ομαδοποίηση και την ενοποίηση ορισμένων προνοιακών φορέων και κυρίως τη διεύρυνση των στόχων τους, για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των καιρών μας.

Ζούμε ασφαλώς σε μια εποχή όπου επικρατεί σύγχυση μεταξύ των ανεπαρκών πόρων, των περιορισμένων κοινωνικών παροχών και των υπερβολικών απαιτήσεων για κοινωνική προστασία.

Επιβάλλεται, λοιπόν, να αναζητηθούν τρόποι, προγράμματα και ασφαλέστερα κριτήρια, ώστε η κοινωνική πρόνοια να είναι αποτελεσματική, ευέλικτη και δυναμική. Αυτό το κενά και την αναγκαία αναμόρφωση του όλου προνοιακού συστήματος επιδιώκουν οι διατάξεις του παρόντος νομοσχεδίου.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ:

Άρθρο 1

Στην εποχή μας, που οι βασικές ανθρώπινες ανάγκες έχουν διαφοροποιηθεί και πολλαπλασιασθεί, που το άγχος και μεγάλες κοινωνικές μάζες πιέζουν την ελληνική οικογένεια, το κράτος πρόνοιας καλείται να διαδραματίσει νέους πολύπλευρους και πολυσχιδείς ρόλους, στην προσπάθεια αλλά και την υποχρέωσή του να καλύπτει τις κοινωνικές ανάγκες του ελληνικού πληθυσμού.

Η έλλειψη ενός οργάνου, που θα μελετά και θα εισηγείται τον προγραμματισμό, τον προσδιορισμό των στόχων και τη διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής στον τομέα της κοινωνικής προστασίας του ελληνικού λαού, είχε σαν αποτέλεσμα την προχειρότητα και τη διασπάθιση του δημόσιου χρήματος, ενώ πολλές φορές η αντιμετώπιση των οξέων προβλημάτων υπήρξε αποσπασματική και σπασμωδική.

Εξάλλου, η "φωνή" της ελληνικής οικογένειας, στην οποία σφείλει τόσο το έθνος και η ελληνική κοινωνία, δεν είχε τη δυνατότητα να εισακουσθεί κατά τη χάραξη της πολιτικής που την αφορά κατά κύριο λόγο.

Αυτό το κενό προσπαθεί να καλύψει το άρθρο αυτό. Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων (Σ.Ε.Κ.Υ.) στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρθρο 2

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται οι αρμοδιότητες της Σ.Ε.Κ.Υ., που είναι καθαρά συμβουλευτικές.

Άρθρο 3

Με το άρθρο αυτό καθορίζεται η συγκρότηση της Σ.Ε.Κ.Υ., τόσο με τη συμμετοχή εμπειρών κρατικών λειτουργών, όσο και εξειδικευμένων επιστημόνων, ενώ για πρώτη φορά οι Έλληνες γονείς θα έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν κι αυτοί τις απόψεις τους σε θέματα οικογενειακής πολιτικής. Καθορίζεται επίσης η θητεία της, που είναι δύο χρόνια.

Άρθρο 4

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται ο τρόπος λειτουργίας της Σ.Ε.Κ.Υ. και η δυνατότητα συγκρότησης ειδικών επιτροπών για μελέτη εξειδικευμένων θεμάτων.

Νέοι Θεσμοί Κοινωνικής Προστασίας

Άρθρο 5

Η πρόοδος των κοινωνικών επιστημών και η νέα θεώρηση των βασικών ανθρώπινων αναγκών, επιβάλλουν την επί νέων βάσεων διαμόρφωση των κοινωνικών προγραμμάτων που εφαρμόζει το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατ'εξοχήν φορέας για την κοινωνική προστασία της ελληνικής οικογένειας και του ελληνικού λαού.

Στην εποχή μας, παλαιά παραδοσιακά συστήματα κοινωνικής προστασίας, όπως η ιδρυματική περίθαλψη, εγκαταλείπονται βαθμιαία και αντικαθίστανται, όπου αυτό είναι δυνατόν, με άλλες μορφές κοινωνικής προστασίας, περισσότερο ευέλικτες και κυρίως αισθητά μικρότερου οικονομικού κόστους.

Παράλληλα, οι σύγχρονες τάσεις στον ευρύτερο χώρο της πρόνοιας επιβάλλουν την κοινωνική βοήθεια του ατόμου στο σπίτι, ώστε να παραμένει στο οικογενειακό του περιβάλλον όσο περισσότερο του επιτρέπει η κατάσταση του.

Ανάπηρα ή ηλικιωμένα άτομα, που δεν έχουν πλήρη εξάρτηση από ιδρυματική περίθαλψη ή που με στήριξη της οικογένειας μπορούν να εξυπηρετηθούν στον οικογενειακό τους χώρο, είναι από κάθε πλευρά προτιμώτερο να παραμείνουν στο χώρο αυτόν. Εξάλλου, το ιδρυματικό κόστος της κοινωνικής προστασίας σε όλους τους τομείς πρόνοιας είναι ιδιαίτερα υψηλό και κατά διεθνείς μελέτες είναι τουλάχιστον τριπλάσιο της προστασίας στο σπίτι.

Εκτός, όμως, των περιπτώσεων που ενδεικτικά αναφέρονται, υπάρχουν και άλλες περιπτώσεις, κατά τις οποίες η οικογένεια χρειάζεται προσωρινή στήριξη σε περιπτώσεις που ορισμένα γεγονότα αφαιρούν τη δυνατότητα -κυρίως της μητέρας- να σπρίξει την οικογένειά της.

Αυτή ακριβώς τη δυνατότητα παρέχουν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου. Παράλληλα, με τις διατάξεις της παρ. 2 δίνεται ο ορισμός των κοινωνικών βοηθών.

Άρθρο 6

Η βοήθεια στο σπίτι προϋποθέτει ειδικά ειδικευμένο και επιλεγμένο προσωπικό, με βασικές γραμματικές γνώσεις.

Η εκπαίδευση του προσωπικού αυτού θα γίνεται είτε από το Υπουργείο είτε από οργανισμούς που εποπτεύονται από αυτό, με διάρκεια που δεν θα υπερβαίνει τους έξι (6) συνολικά μήνες. Αυτή ακριβώς τη ρύθμιση επιχειρούν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 7

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αποσκοπούν στον πλήρη καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων εφαρμογής του προγράμματος της κατ' οίκον κοινωνικής προστασίας.

Είναι απόλυτα αναγκαία η πλήρης περιγραφή των κατηγοριών των οικογενειών και των ατόμων που θα υπαχθούν στο πρόγραμμα αυτό, όπως επίσης είναι αναγκαία η ρύθμιση όλων των θεμάτων που ανακύπτουν, με υπουργικές αποφάσεις.

Έτσι, όλα τα θέματα που αφορούν στις εργασιακές σχέσεις των κοινωνικών βοηθών, στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις τους, στην αμοιβή τους, στην τυχόν συμμετοχή των ασφαλισμένων που κάνουν χρήση του προγράμματος αυτού και γενικά στα βασικά πλαίσια της οργάνωσης και λειτουργίας του θεσμού, θα ρυθμισθούν με προεδρικά διατάγματα.

Άρθρο 8

Η παραδοσιακή και κρατούσα, ακόμη και σήμερα, μορφή σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, σε ό,τι αφορά την ημερήσια δημιουργική απασχόληση βρεφών και νηπίων, είναι η διημέρευση αυτών στους παιδικούς και βρεφικούς σταθμούς.

Όμως, σε όλα τα κράτη παρατηρείται ανεπάρκεια των ιδρυμάτων αυτών, γιατί είναι ιδιαίτερα δαπανηρά.

Στη Χώρα μας, η δυσκολία δημιουργίας νέων παιδικών και βρεφικών σταθμών δεν είναι μόνο οικονομική, αλλά οφείλεται και σε άλλους δευτερογενείς παράγοντες, όπως π.χ. η αδυναμία εξεύρεσης οικοπέδων για ανέγερση παιδικών σταθμών, η αδυναμία εξεύρεσης κατάλληλων κτιρίων προς μίσθωση στις μεγάλες πόλεις και κυρίως στην πρωτεύουσα.

Η αδυναμία αυτή οδηγεί επίσης στη μη ορθή χωροταξική κατανομή των βρεφονηπιακών σταθμών. Μια άλλη αδυναμία των βρεφονηπιακών σταθμών είναι ότι το ωράριο εργασίας τους δεν επιτρέπει, σε ορισμένες κατηγορίες εργαζόμενων γονέων, να συνδυάσουν την εργασία τους με τις ώρες λειτουργίας των ιδρυμάτων αυτών (π.χ. απογευματινές βάρδιες κ.λπ.).

Για την αντιμετώπιση των πιο πάνω προβλημάτων, νέα συστήματα, περισσότερο ευέλικτα και λιγότερο δαπανηρά, κερδίζουν συνεχώς έδαφος στις διάφορες χώρες και συμπληρώνουν το παραδοσιακό αλλά ανεπαρκές σύστημα των βρεφονηπιακών σταθμών.

Τέτοιοι σταθμοί είναι η δυνατότητα ημερήσιας δημιουργικής απασχόλησης αριθμού νηπίων ή βρεφών (4-5) από μια μητέρα η οποία όμως θα συγκεντρώνει ορισμένες προϋποθέσεις και θα επιλέγεται από τις κοινωνικές μας υπηρεσίες και θα ελέγχεται από αυτές. Η αμοιβή θα καταβάλλεται ή από την πολιτεία και τους εξυπηρετούμενους γονείς, ή μόνο από τους εξυπηρετούμενους γονείς, οι οποίοι όμως θα απολαμβάνουν ορισμένων προνομιών (π.χ. έκπτωση του καταβαλλόμενου ποσού από το φόρο εισοδήματος κ.λπ.).

Έτσι, ένας αριθμός γονέων θα μπορεί να εξυπηρετείται στη γειτονιά του, σε ωράρια που συμφωνούν με τις ανάγκες

της εργασίας τους από άλλες μητέρες, οι οποίες θα συγκεντρώνουν όλα τα αναγκαία εχέγγυα για τη δημιουργική απασχόληση μικρών παιδιών (ηλικία, υγεία, ποινικό μητρώο καθαρό, διαθέσιμους χώρους κ.λπ.).

Άρθρο 9

Ο θεσμός της τοποθέτησεως ανηλίκων σε ανάδοχη οικογένεια, όταν δεν έχουν οικογενειακό περιβάλλον ή όταν το οικογενειακό τους περιβάλλον είναι ακατάλληλο γι' αυτούς, είναι θεσμός ευρύτατα διαδομένος στα σύγχρονα συστήματα πρόνοιας.

Ο θεσμός αυτός τείνει να υποκαταστήσει την δια ιδρυμάτων περιθαλψή των ανηλίκων των ως άνω κατηγοριών και κυρίως τα κέντρα παιδικής μέριμνας (ορφανοτροφεία), τα οποία και πολυδέπανα είναι και δυσμενείς ψυχολογικές συνέπειες έχουν στον ανήλικο, λόγω ιδρυματισμού.

Σήμερα στη Χώρα μας η τοποθέτηση ανηλίκων σε ανάδοχες οικογένειες εφαρμόζεται από το Π.Ι.Κ.Π.Α., το κέντρο βρεφών 'Η ΜΗΤΕΡΑ' και τον Ε.Ο.Π., βάσει των καταστατικών τους διατάξεων, και έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα ωφέλιμος. Όμως, το όλο πρόγραμμα δεν έχει θεσμοθετηθεί και συνεπώς δεν μπορεί να γενικευθεί και να περιχαρακωθεί με εξειδικευμένους όρους και προϋποθέσεις.

Εκτός όμως από αυτά, σήμερα σε όλες τις εξελεγμένες χώρες ο θεσμός της ανάδοχης οικογένειας έχει επεκταθεί και στα άτομα με ειδικές ανάγκες και στους ηλικιωμένους. Αυτά τα κενά καλύπτουν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Παράλληλα, με προεδρικό διάταγμα θα ρυθμίζονται όλοι οι όροι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του προγράμματος, ενώ με κοινή υπουργική απόφαση θα καθορίζεται το ύψος της οικονομικής ενισχύσεως που θα χορηγείται στην ανάδοχη οικογένεια.

Επίσης, με υπουργική απόφαση θα ρυθμιστούν οι διαδικαστικές λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 10

Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού, που υπηρετεί στα διάφορα νομικά πρόσωπα κοινωνικής πρόνοιας, είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, γιατί η κοινωνική προστασία είναι συνεχώς εξελισσόμενη.

Αυτή τη δυνατότητα παρέχουν οι διατάξεις του παρόντος, ενώ δίνεται η ευχέρεια τα προγράμματα αυτά να τα παρακολουθούν και ιδιώτες για να πληροφορηθούν και ευαισθητοποιηθούν στα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, οι ειδικότητες και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια προβλέπεται να ρυθμισθούν με υπουργική απόφαση.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, παρέχεται η ευχέρεια στο Υπουργείο ή στα εποπτευόμενα από αυτό νομικά πρόσωπα προνοιακού χαρακτήρα να καταρτίζουν και εκτελούν ταχύρρυθμα εκπαιδευτικά προγράμματα για την κατάρτιση και συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού τους, γιατί οι ανάγκες και οι τεχνικές στον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας είναι συνεχώς μεταβαλλόμενες.

Αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα μπορούν να παρακολουθούν και ιδιώτες για να μπορούν αφ' ενός μεν να αποκτούν εξειδικευμένες γνώσεις χρήσιμες για αντιμετώπιση συναφών προβλημάτων, αλλά και για να ευαισθητοποιούνται σε θέματα αρωγής στο συνάνθρωπό μας.

Όμως, οι όροι και οι προϋποθέσεις, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, οι ειδικότητες κ.λπ. θα καθορισθούν με κοινή υπουργική απόφαση.

Άρθρο 11

Ο προσδιορισμός του όρου "παιδικός", "βρεφονηπιακός" ή "βρεφικός" σταθμός με την έννοια της κοινωνικής υπηρεσίας είναι αναγκαίος για να σταματήσουν οι αντεγκλήσεις και οι διαφωνίες μεταξύ των εργαζομένων ή των φορέων περί του προορισμού, του χαρακτήρα και των αρμοδίων για ίδρυση και λειτουργία φορέων για τους σταθμούς αυτούς.

Έτσι, με την έννοια του παρόντος άρθρου, οι σταθμοί έχουν κύριο σκοπό την ημερήσια φύλαξη νηπίων και βρεφών, χωρίς να παραγνωρίζεται ασφαλώς και ο υπό ευρεία έννοια παιδαγωγικός τους ρόλος, υπό τη μορφή της δημιουργικής απασχόλησης των νηπίων και βρεφών. Οι σταθμοί, ως δραστηριότητες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή των αναφερόμενων φορέων είναι οι αντίστοιχοι των ιδρυμάτων φύλαξης (Institution de Garde) σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και αποτελούν δραστηριότητες προνοιακού χαρακτήρα.

Επίσης, κρίνεται σκόπιμο να τεθεί η διευκρίνιση ότι οι υπηρεσίες αυτές απευθύνονται σε υγιή νήπια και βρέφη, σε αντιδιαστολή με νήπια ή βρέφη που έχουν ειδικές ανάγκες.

Για αυτά χρειάζονται υπηρεσίες που είναι έξω από τις διατάξεις του παρόντος, γιατί απαιτούν εξειδικευμένο καθεστώς και εξειδικευμένους προνοιακούς φορείς.

Άρθρο 12

Με το άρθρο αυτό σταματά η πολυμορφία και οι πολλαπλοί φορείς οι οποίοι μπορούν σήμερα να ιδρύουν και λειτουργούν παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς, με διάφορες συνθήκες ή προϋποθέσεις, με διάφορο τρόπο διοικήσεως ή διαχειρίσεως, ενώ λόγω της πολυμορφίας, κατασπαταλάται κυριολεκτικά το δημόσιο χρήμα.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι 1.437 σταθμοί ανήκουν στην άμεση δραστηριότητα του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λειτουργούν ως ν.π.δ.δ., έχουν 1.437 διοικητικά συμβούλια και δαπανούν μόνο για πληρωμή των συμβουλίων αυτών το ποσό των 550 εκατομμυρίων δραχμών το έτος.

Παράλληλα, το Π.Ι.Κ.Π.Α. ελέγχει 38 σταθμούς, ο Ε.Ο.Π. 103 και τα ιδρύματα βρεφονηπιακών σταθμών Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Λάρισας 35 και το "ΜΗΤΕΡΑ" 1.

Οι ανωτέρω σταθμοί λειτουργούν με δικές τους σχεδόν προδιαγραφές και πολλοί εξ αυτών δεν έχουν εξειδικευμένο προσωπικό.

Επίσης, οι δήμοι και κοινότητες λειτουργούν σταθμούς χωρίς σχετική άδεια και επομένως χωρίς να έχει ερευνηθεί αν πληρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις και κυρίως οι προδιαγραφές και ο εξοπλισμός.

Με τις διατάξεις αυτές τίθεται τέλος στην πανοσιπρία των φορέων, στο διάφορο τρόπο λειτουργίας και στην εφαρμογή για το ίδιο αντικείμενο "διαφόρων μέτρων και σταθμών".

Αρμόδιο πλέον είναι μόνο το Υπουργείο και κατ' εξαίρεση φορείς ρητά κατονομαζόμενοι στο άρθρο αυτό. Έτσι, δίνεται το δικαίωμα ίδρυσης και λειτουργίας σταθμών στους δήμους, κοινωφελείς οργανισμούς, σε επιχειρήσεις, αλλά μόνο κατόπιν σχετικής άδειας, που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού.

Όμως, οι επιχειρήσεις που οπασχολούν πάνω από 300 άτομα θα πρέπει υποχρεωτικά να ιδρύουν και να λειτουργούν σταθμούς για τους εργαζόμενους σε αυτές. Βέβαια, ο ν.1483/1984 προέβλεψε τις υποχρεώσεις σε όλες τις υπηρεσίες, ν.π.δ.δ. και επιχειρήσεις να έχουν κτίριο για

παιδικό σταθμό. Δεν ήταν, όμως, υποχρεωμένες να λειτουργούν με δαπάνες τους παιδικούς σταθμούς.

Στο άρθρο αυτό καθορίζεται η νομική μορφή που θα έχουν στο μέλλον οι σταθμοί. Θα λειτουργούν σαν αποκεντρωμένες νομαρχιακές προνοιακές υπηρεσίες του Υπουργείου και θα διέπονται από το καθεστώς των δημόσιων υπηρεσιών. Κάθε υπηρεσία θα συνιστάται με απόφαση, η οποία και θα εγκρίνει συγχρόνως και τον οργανισμό λειτουργίας της. Η μορφή αυτή -κάτι ανάλογο με τα δημόσια σχολεία- κρίθηκε ως η πλέον κατάλληλη για τη λειτουργία σταθμών.

Έτσι, καταργείται η νομική αυτοτέλεια των 1.500 ν.π.δ.δ., ενώ η διοίκηση και η διαχείριση περιέρχεται στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου και στους διευθύνοντες τους σταθμούς.

Με τον τρόπο αυτόν επιτυγχάνεται ενιαία οργάνωση και λειτουργία, οικονομία και απλούστευση στη λειτουργία των ανωτέρω σταθμών.

Άρθρο 13

Νομική μορφή - Ίδρυση

1. Οι σταθμοί, που αναφέρονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου, αποτελούν αποκεντρωμένες δημόσιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και υπάγονται στην αρμοδιότητα των διευθύνσεων Πρόνοιας ή Υγείας - Πρόνοιας του νομού, όπου η έδρα της λειτουργίας τους.

2. Οι ανωτέρω σταθμοί ιδρύονται με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια απόφαση εγκρίνεται και ο οργανισμός λειτουργίας αυτών.

Άρθρο 14

Πολλές φορές, η δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού ή άλλες μεταγενέστερες συνθήκες, επιβάλλουν τη συγχώνευση ορισμένων σταθμών σε ένα σταθμό ή τη μεταφορά του σε άλλη έδρα ή ακόμα και την κατάργησή του.

Αυτό προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 15

Είναι αυτονόητο ότι η οργάνωση και ο τρόπος λειτουργίας των πάσης φύσεως σταθμών θα πρέπει εφεξής να ρυθμίζεται ενιαία.

Ορισμένες βασικές αρχές, που θα διέπουν τους σταθμούς, θα πρέπει να τις καθορίσει απόφαση. Αυτές οι αρχές θα πρέπει να συντρέχουν για κάθε ίδρυση σταθμού και να αφορούν θεμελιώδη θέματα, όπως ειδικότερα αναφέρεται στο άρθρο αυτό.

Στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου καθορίζεται η υπηρεσιακή σχέση του προσωπικού που θα είναι ιδιωτικού δικαίου. Αυτή η σχέση θεωρείται η πλέον ενδεδειγμένη και η πλέον ευέλικτη.

Στην παρ. 3 ορίζεται ότι το δικαίωμα σίτισης ή σίτισης στο σταθμό του προσωπικού, που ίσχυε κατά το παρελθόν, καταργείται.

Υπόλοιπα παλαιών και παρωχημένων εποχών, τα δικαιώματα αυτά δεν έχουν σήμερα λόγο υπάρξεως, γιατί δημιουργούν απλώς προνομίουχους εργαζόμενους σε βάρος του προϋπολογισμού του ιδρύματος, ενώ η χρήση χώρων των σταθμών για σίτιση του προσωπικού περιορίζει τους ζωτικούς χώρους των σταθμών.

Προβλέπεται μόνο εξαίρεση για ορισμένες περιοχές, όπως π.χ. παραμεθόριες ή ιδιαίτερα άγονες όπου με ειδικά

απολογημένη απόφαση του οικείου νομάρχη επιτρέπεται στους νηπιαγωγούς και βρεφονηπιακούς να διαμένουν στο σταθμό.

Άρθρο 16

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η έκδοση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας των σταθμών, είτε σε ενιαίο κείμενο για τις διάφορες μορφές είτε χωριστά, κατά κατηγορία σταθμών.

Άρθρο 17

Με το άρθρο αυτό καθιερώνεται η υποχρέωση λήψης αδειας από τον αρμόδιο νομάρχη εκ μέρους των φορέων που θέλουν να ιδρύσουν και να λειτουργήσουν παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς.

Η άδεια αυτή θα δώσει τη δυνατότητα στην υπηρεσία να ελέγξει αν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, στις οποίες όμως θα συμπεριλαμβάνονται υποχρεωτικά διατάξεις-δικλείδα, με τις οποίες θα καθορισθεί και η αναγκαία διαδικασία και τα αναγκαία δικαιολογητικά.

Οι ίδιες διατάξεις του άρθρου αυτού επιτρέπουν την έκδοση αποφάσεων, εξειδικευμένων κατά φορά, δεδομένου ότι οι φορείς έχουν τις ιδιαιτερότητές τους.

Άρθρο 18

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται με υπουργική απόφαση οι κτηριακές προδιαγραφές, ανάλογα αν το κτίριο ανεγείρεται εξ υπαρχής, οπότε είναι δυνατές οι πλήρεις προδιαγραφές ή οι βασικές για ενοικιαζόμενα κτίρια. Επίσης, με την ίδια απόφαση θα καθορίζεται ενιαία ο αναγκαίος εξοπλισμός.

Άρθρο 19

Στο άρθρο αυτό γίνεται πρόβλεψη για εγγραφή των αναγκαίων πιστώσεων στους νομαρχιακούς προϋπολογισμούς στους οποίους όμως θα πρέπει να υπάρξει ειδικός κωδικός για να είναι εύκολη η διαχείριση των σχετικών πιστώσεων και να μη δαπανώνται πιστώσεις των σταθμών για άλλες αιτίες.

Άρθρο 20

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται ότι η εποπτεία και ο έλεγχος των σταθμών, που λειτουργούν οι διάφοροι φορείς, ανήκει στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ δίδεται σε αδρές γραμμές το περιεχόμενο της εποπτείας και του ελέγχου. Έτσι αποκαθίσταται η φυσική τάξη των πραγμάτων, αφού αρμόδιο για τα ανωτέρω θα είναι, ο κατ' εξοχήν αρμόδιος φορέας, δηλ. το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που προγραμματίζει και εφαρμόζει την κοινωνική προστασία των παιδιών.

Άρθρο 21

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπονται ποινικές και διοικητικές κυρώσεις κατά των φορέων-παροβατών, ενώ καθορίζεται η διαδικασία της διακοπής της λειτουργίας του σταθμού και τα αρμόδια προς τούτο όργανα.

Παράλληλα, προβλέπεται τα εκ προστίμων ποσά να αποτελούν έσοδο του Λογαριασμού Πρώτων Κοινωνικών Βοηθειών, με το οποίο το Υπουργείο εφαρμόζει προγράμματα κοινωνικής προστασίας υπερ αναξιοπαθουσώντων.

Άρθρο 22

Οι διατάξεις αυτές αφορούν τη μετατροπή των κρατικών παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών που λειτουργούν ως ν.π.δ.δ., αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εκτός από τον κλάδο διαχειριστών που καταργείται γιατί είναι αδόκιμος και άχρηστος πλέον, μετά τη μετατροπή, το άλλο προσωπικό θα εξακολουθεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του στις εκ μετατροπής υπηρεσίες, χωρίς να θιγεί ούτε στο ελάχιστο το υπηρεσιακό και συνταξιοδοτικό του καθεστώς.

Παράλληλα λαμβάνεται μέριμνα και για τους διαχειριστές των οποίων ο κλάδος καταργείται.

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού λαμβάνεται μέριμνα επίσης για την τύχη της περιουσίας των μετατρεπόμενων σταθμών και για τη μεταφορά των αναγκαίων πιστώσεων στους νομαρχιακούς προϋπολογισμούς.

Άρθρο 23

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στη μετατροπή σε υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων των παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών του Π.Ι.Κ.Π.Α., του Ε.Ο.Π. και του ΜΗΤΕΡΑ.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες θα υπαχθούν πλέον σε ένα φορέα, το Υπουργείο, ώστε να μπορέσουν τα ανωτέρω ιδρύματα να αναπτύξουν άλλες καταστατικές δραστηριότητες ή να επωμισθούν και άλλες, χάριν ομαδοποίησης του αντικειμένου και ενιαίας εφαρμογής ομοειδούς αντικειμένου κοινωνικών προγραμμάτων.

Και για το προσωπικό των ανωτέρω σταθμών λαμβάνεται πρόνοια, ώστε να μη θιγεί ούτε υπηρεσιακά, ούτε συνταξιοδοτικά, ενώ προβλέπεται, όπου τούτο είναι δυνατό, η σχετική περιουσία να παραχωρηθεί κατά κυριότητα ή χρήση στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο θα αναλάβει εξ ολοκλήρου τη δραστηριότητα.

Άρθρο 24

Με τις διατάξεις αυτές καταργούνται τα ιδρύματα Ι.Β.Σ.Α., Ι.Β.Σ.Θ. και Ι.Β.Σ.Λ., τα οποία είχαν σκοπό να λειτουργούν παιδικούς σταθμούς για παιδιά δημοσίων υπαλλήλων. Η σχετική δραστηριότητα περιέρχεται στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Έτσι επέρχεται ενιαία και ομοιομορφη λειτουργία, διοίκηση και διαχείριση και για τους σταθμούς αυτούς, χωρίς να αποκλείεται η ιδιομορφία τους, δηλ. να περιθάλλουν παιδιά δημοσίων υπαλλήλων με οικονομική συμμετοχή των γονέων.

Παράλληλα, λαμβάνεται πρόνοια για όλο το προσωπικό και ρυθμίζεται η τύχη της περιουσίας των άνω ιδρυμάτων.

Άλλωστε, όλη η δραστηριότητα των ανωτέρω καλύπτεται αποκλειστικά από πιστώσεις του Υπουργείου και με μια μικρή συμμετοχή των γονέων.

Άρθρο 25

Για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται, καταργείται το δικαίωμα σίτισης και, πλην εξαιρέσεων, το δικαίωμα σίτισης του προσωπικού στους σταθμούς και στα λοιπά προνοιακά πρόσωπα, με εξαίρεση μόνο το προσωπικό που εφημερεύει.

Με το ίδιο άρθρο απαγορεύεται εφεξής στο Π.Ι.Κ.Π.Α., Ε.Ο.Π. και ΜΗΤΕΡΑ να λειτουργούν παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς, που αναφέρονται στην ημερήσια φύλαξη υγείων βρεφών ή νηπίων.

Τούτο είναι λογικό, αφού οι ανωτέρω φορείς επιδοτούνται εξ ολοκλήρου από το Υπουργείο και συνεπώς, σε αντίθετη περίπτωση, η δραστηριότητά τους θα εκάλυπτετο από το Υπουργείο.

Άρθρο 26

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται η λειτουργία ενός πολυδύναμου νομικού προσώπου, που θα είναι κύριος εκτελεστικός φορέας για την κοινωνική προστασία της ελληνικής οικογένειας.

Ένο τέτοιο νομικό πρόσωπο ελλείπει από τη χώρα μας, ενώ προγράμματα και δραστηριότητες είναι διάσπαρτα σε διάφορους φορείς και πολλές φορές άγνωστα για την ελληνική οικογένεια.

Παράλληλα, λείπουν βασικά προγράμματα που είναι αναγκαία στην εποχή μας, που η ελληνική οικογένεια βιώνει σωρεία κοινωνικών προβλημάτων.

Οι συμβουλές π.χ. στην οικογένεια που αντιμετωπίζει μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, η ψυχική στήριξη, κάτι σαν 'κοινωνικό 166' στην οικογένεια που ευρίσκεται σε απόγνωση, είναι αναγκαία περισσότερο από κάθε άλλη φορά στην εποχή μας.

Επαναστατημένα νέα παιδιά, ανωριμότητα και άγχος των γονέων, αποδυναμωμένος οικογενειακός θεσμός, κλονισμένη πίστη, οικονομικές δυσκολίες, κοινωνικές μάστιγες όπως τα ναρκωτικά και το AIDS, αφήνουν την ελληνική οικογένεια έκθετη σε άμεσους κινδύνους.

Είναι ανάγκη να γνωρίζει η ελληνική οικογένεια ότι υπάρχουν αρμόδιες υπηρεσίες, δεοντολογικά και επιστημονικά οργανωμένες, που θα τη συμβουλευσει και θα τη στηρίξει στις δύσκολες ώρες της. Αυτές οι υπηρεσίες θα λειτουργούν επί 24ώρου βάσεως με μια σειρά τηλεφώνων, που πίσω τους θα ευρίσκονται οι εξειδικευμένοι για τη στήριξη της οικογένειας επιστήμονες.

Αυτές οι υπηρεσίες λειτουργούν και σήμερα σε ορισμένους φορείς, αλλά υποτυπωδώς και ευκαιριακά.

Εξάλλου, η διαρκής ενημέρωση και η συνεχιζόμενη 'εκπαίδευση' των γονέων επί θεμάτων που αφορούν στην οικογένεια, θα βοηθήσουν αποτελεσματικά στον τομέα πρόληψης του 'κοινωνικού κινδύνου'.

Αλλωστε στην εποχή μας, όπως και διεθνώς, νέες αξίες έχουν εισέλθει και η διαρκώς αυξανόμενη στεριότητα των γονέων, οδηγούν στη δημιουργία νέων μορφών οικογενειακών πυρήνων. Παράλληλα, η διάδοση του AIDS αυξάνει τα περιστατικά απόρριψης νεαρών μητέρων και παιδιών-φορέων AIDS από το οικογενειακό περιβάλλον.

Αυτές οι νέες τάσεις και τα νέα προβλήματα απαιτούν ειδική αντιμετώπιση από τις προνοιακές υπηρεσίες.

Τέλος και στη χώρα μας, όπως άλλωστε σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο οικογενειών που αντιμετωπίζουν το φάσμα της ανέχειας και της φτώχειας.

Οικογένειες με μικρά παιδιά βρίσκονται ξαφνικά άστεγοι, ενώ ένας όχι ευκαταφρόνητος αριθμός μητέρων και παιδιών κακοποιούνται μέσα στο ίδιο το οικογενειακό τους περιβάλλον. Αυτές οι οικογένειες πρέπει να προστατευθούν και να περιθωριστούν, γιατί η οικογένεια αποτελεί την κρηίδα της ελληνικής κοινωνίας και του Έθνους και κατά τη ρήση του Ηρακλείτου: "Όταν κοηπίς γένους με καταβληθεί ορθώς ανάγκη δυστυχείν του εκγόνους".

Αυτά τα κενά αλλά και την αναγκαία ομαδοποίηση και ενοποίηση όλων των συναφών δραστηριοτήτων επιδιώκουν οι διατάξεις του άρθρου αυτού με τη μετονομασία, αναμόρφωση και διεύρυνση των σκοπών του Ε.Ο.Π., ο οποίος έχει όλη την αναγκαία υποδομή για να μετασχηματισθεί σε ένα πραγματικό πολυδύναμο κέντρο για την οικογένεια.

Άρθρο 27

Στο άρθρο αυτό αναφέρονται οι σκοποί του Ε.Ο.Π., έτσι ώστε όλα τα θέματα που αναφέρονται στην κοινωνική προστασία της οικογένειας να είναι συντονισμένα στον αυτό φορέα. Στο άρθρο αυτό αναφέρονται ενδεικτικά οι δραστηριότητες του Ε.Ο.Π., για να μπορεί να επιληφθεί και θεμάτων και προγραμμάτων που στο μέλλον ενδέχεται να θεσμοθετήσει το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, γιατί ο τομέας της Κοινωνικής Πρόνοιας είναι από τη φύση του δυναμικός και όχι στατικός.

Άρθρο 28

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στην οργάνωση και τη λειτουργία του Ε.Ο.Π.. Η παρ. 2 αναφέρεται στον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων με π.δ. για τις διάφορες δραστηριότητες του Ε.Ο.Π..

Τούτο είναι αναγκαίο γιατί κάθε δραστηριότητα προϋποθέτει ιδιαιτερότητες.

Η παρ. 4 παρέχει τη δυνατότητα σύστασης παραρτημάτων σταδιακά σε όλους τους νομούς της χώρας.

Άρθρο 29

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα διοίκησης του Ε.Ο.Π.. Η υψηλή επιστημονική εκπαίδευση και η εξειδικευμένη κατάρτιση των μελών του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π., αποτελεί το εχέγγυο για τη δεοντολογική και επιστημονική λειτουργία του Ε.Ο.Π. και την ορθή επίτευξη των πολλαπλών σκοπών του.

Τέλος, όλες οι λεπτομέρειες λειτουργίας του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π. εκρίθηκε σκόπιμο να καθορισθούν με υπουργική απόφαση, χάριν ευελιξίας.

Άρθρο 30

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζονται βασικά θέματα λειτουργίας του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π., ενώ του παρέχεται η ευχέρεια για λόγους πρακτικούς να συγκροτεί εκτελεστική επιτροπή και να αναθέτει σε ένα ή περισσότερα από τα μέλη του ουσιαστική υπευθυνότητα παρακολούθησης των διαφόρων εξειδικευμένων τομέων.

Άρθρο 31

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στις αρμοδιότητες του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π..

Άρθρο 32

Το άρθρο αυτό αναφέρεται σε εσωτερικούς κανονισμούς λειτουργίας του Ε.Ο.Π. κατά δραστηριότητα.

Άρθρο 33

Το παρόν άρθρο αναφέρεται στους πόρους του Ε.Ο.Π. και στην εγγραφή των αναγκαίων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ή των οικείων νομαρχιών.

Άρθρο 34

Το άρθρο αυτό αποτελεί ουσιαστική διάταξη του νομοσχεδίου, αφού αποσκοπεί στην ενοποίηση και ομαδοποίηση των

κοινωνικών φορέων που αφορούν στην οικογένεια. Η συγχώνευση αυτή είναι αναγκαία.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι με σκοπούς ταυτόσημους ή όμοιους με τους σκοπούς του Ε.Ο.Π. λειτουργεί σήμερα ένας μεγάλος αριθμός φορέων, όπως: το Κέντρο Οικογένειας και Νεότητας (Κ.Ο.Ν.), επί μέρους δραστηριότητες του Ε.Ο.Π., επί μέρους δραστηριότητες του Π.Ι.Κ.Π.Α., 60 ν.π.δ.δ. κλειστής περιβαλλής απροστάτευτων παιδιών, εγκατεστημένα με υπουργικές αποφάσεις προγράμματα που λειτουργούν στα πλαίσια άλλων φορέων, όπως η μονάδα ΚΑΠΑ στο Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού για το κακοποιημένο παιδί κ.α.

Οι προαναφερθέντες φορείς επιχορηγούνται εξ ολοκλήρου ή κατά το μεγαλύτερο ποσοστό από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Των ανωτέρω δραστηριοτήτων επιδιώκεται η σταδιακή συγχώνευση με τον Ε.Ο.Π., με τις διατάξεις των εδαφών α και β του παρόντος άρθρου.

Τα εδάφια γ και δ αναφέρονται σε φορείς ή προγράμματα του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλων Υπουργείων και φορέων, που δεν επιχορηγούνται από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που επιθυμούν όμως τη συγχώνευσή τους με τον Ε.Ο.Π..

Με την παρ. 3 του άρθρου αυτού τίθεται ασφαλιστική δικλείδα για το προσωπικό των συγχωνευόμενων νομικών προσώπων ή άλλων φορέων, ώστε να μη θιγούν ούτε κατά κεραια τα κεκτημένα τους δικαιώματα.

Τέλος, προβλέπεται η όλη ρύθμιση της συγχώνευσης να γίνεται με π.δ/γμματα.

Άρθρο 35

Με το άρθρο αυτό επιδιώκεται η ενοποίηση και η ενιαία εφαρμογή των πάσης φύσεως θεσμοθετημένων προγραμμάτων, που αναφέρονται στην κοινωνική προστασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων, σε ένα φορέα με αξιόλογη υποδομή, όπως το Π.Ι.Κ.Π.Α..

Το ίδρυμα αυτό επελέγη γιατί έχει ήδη παράδοση σε εφαρμογή παρεμφερών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων, όπως η υπ' αυτού λειτουργία του ΚΕΠΕΠ, ενώ η από τον ίδιο φορέα πάσης μορφής προστασία των ηλικιωμένων εκτός από την κοινωνική βοήθεια στο σπίτι θεωρήθηκε ιδιαίτερα επωφελής.

Η παρ. 2 αναφέρεται στις αναγκαίες δραστηριότητες αυτού για να επιτύχει τους σκοπούς του.

Έτσι, το Π.Ι.Κ.Π.Α. έχει αρμοδιότητες που αρχίζουν από την εκπαίδευση και φθάνουν μέχρι την πλήρη εσωτερική δομηματική περιθαλψη των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων.

Η παρ. 7 προβλέπει τη δυνατότητα συγχώνευσης με το Π.Ι.Κ.Π.Α. όμοιου ή παρεμφερούς σκοπού φορέων και προγραμμάτων, κατ' αναλογία με τα προβλεπόμενα στον Ε.Ο.Π..

Άρθρο 36

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στη διοίκηση του Π.Ι.Κ.Π.Α..

Άρθρο 37

Με το άρθρο αυτό διευρύνονται και ενοποιούνται αρμοδιότητες, που αφορούν στην ιδρυματική περιθαλψη παιδιών και γονέων που έχουν εξειδικευμένα κοινωνικά προβλήματα, η οποία προκαλεί κυρίως η άγαμη μητρότητα, η κακοποίηση, η απόρριψη.

Γι' αυτά τα προγράμματα κρίθηκε σκόπιμο να διευρυνθούν οι σκοποί του κέντρου βρεφών "Η ΜΗΤΕΡΑ", ιδρύματος με ευρεία και ικανή υποδομή και κυρίως με μακρά παράδοση στα αντικείμενα αυτά.

Άρθρο 38

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στη διοίκηση του "ΜΗΤΕΡΑ".

Άρθρο 39

Το άρθρο αυτό δίνει ευρεία εξουσιοδότηση στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για συγχώνευση, μεταφορά, μετατροπή, ακόμα και κατάργηση φορέων αρμοδιότητάς του, που τους επιχορηγεί εξ ολοκλήρου ή σχεδόν εξ ολοκλήρου, όταν αυτοί δε μπορούν να εκπληρώσουν το σκοπό τους ή όταν ο σκοπός είναι ασύμφορος ή όταν επικαλύπτεται από άλλους φορείς.

Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι υπάρχουν ιδρύματα, που ο περιθάλπόμενος στοιχίζει μέχρι και 100.000 δρχ. το μήνα, ενώ αντίστοιχη περιθαλψη υψηλής στάθμης σε ιδιωτική επιχείρηση στοιχίζει λιγότερο από τα μισά, ή ιδρύματα που λειτουργούν με μεγάλο παθητικό και με μικρό αριθμό περιθάλπομένων, ενώ θα μπορούσαν να συγχωνευθούν ή να μεταφερθούν σε άλλες περιοχές, όπου η λειτουργία τους θα είναι αποδοτικότερη. Και σήμερα υπάρχουν σαφείς διατάξεις, όπως οι διατάξεις που αναφέρονται στους παιδικούς σταθμούς, αλλά αυτές αφορούν σε εξειδικευμένες περιπτώσεις και παρέχουν αμφίβολη εξουσιοδότηση.

Με την παρ. 2 το "νοκοκύρεμα" των φορέων μπορεί να επεκταθεί και σε άλλα υπουργεία, αν πρόκειται για μεμονωμένες δραστηριότητες, που λειτουργούν σε καθαρώς προνοιακού χαρακτήρα ιδρύματα. Αναφέρεται χαρακτηριστικά η υπανουργική δραστηριότητα του Ε.Ο.Π..

Στην εποχή που η δραστηριότητα αυτή είχε θεσμοθετηθεί, εκπληρούσε ενδεχομένως και ένα συναφές προνοιακό, όπως η επαγγελματική κατάρτιση απροστάτευτων νεανίδων.

Σήμερα, η επαγγελματική κατάρτιση των νέων έχει πάρει διαστάσεις εθνικές και πολυεθνικές, επιχορηγείται από το Κράτος και πολλές φορές από την ΕΟΚ. Φορείς περισσότερο αρμόδια από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως ο Ο.Α.Ε.Δ., το Υπουργείο Γεωργίας κ.λ.π., θα μπορούσαν να ασχοληθούν με το αντικείμενο αυτό. Όλο το θέμα απαιτεί βεβαίως προσοχή και σύνεση και προ πάντων όχι βεβιασμένες ενέργειες. Η τάξη πρέπει να επέλθει αλλά σταδιακά και με προσοχή.

Τέλος και εδώ λαμβάνεται ειδική μέριμνα για το προσωπικό των φορέων αυτών, ενώ τα πάντα προβλέπονται να ρυθμιστούν με π.δ/γμματα.

Άρθρο 40

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στο διορισμό Διευθυνόντων Συμβούλων στον Ε.Ο.Π., Π.Ι.Κ.Π.Α. και στο "ΜΗΤΕΡΑ".

Στην εποχή μας, σε τόσο μεγάλους και σοβαρούς οργανισμούς, μόνο ειδικοί επιστήμονες και κυρίως τεχνοκράτες θα μπορούσαν να αποδώσουν.

Άρθρο 41

Με το άρθρο αυτό παρέχεται εκ του νόμου δυνατότητα να κωδικοποιηθεί η συναφής νομοθεσία για να γίνει ευχρηστή, λόγω μεγάλης πολυνομίας και των επικαλυπτόμενων ή αντικρουόμενων διατάξεων.

Παράλληλα, παρέχεται η ευχέρεια για τη συγκρότηση ειδικής επιτροπής με αμοιβή. Το έργο θα είναι τεράστιο

και θα χρειαστούν εξειδικευμένοι επιστήμονες που θα διαθέσουν ικανό χρονικό διάστημα.

Άρθρο 42

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 610/73 (άρθρο 14, ΦΕΚ 171/70) προβλέπεται η υιοθεσία Ελληνοπαίδων παρ' αλλοδαπών, δεν καθορίζεται όμως αντίστοιχα και η δυνατότητα υιοθεσίας ανηλίκων αλλοδαπών από Έλληνες θετούς γονείς.

Για τις υιοθεσίες αυτές συμπράττει το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τη διενέργεια κοινωνικής έρευνας από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Σήμερα ο αριθμός των Ελληνοπαίδων που δίνονται για υιοθεσία (λόγω υπογεννητικότητας και διαφοροποίησης των κοινωνικών αξιών), σε σχέση με τις αιτήσεις που υποβάλλονται στα αρμόδια προς υιοθεσία ιδρύματα, είναι πολύ μικρός.

Γι' αυτό, το ενδιαφέρον των Ελλήνων υποψηφίων θετών γονέων έχει στραφεί προς υιοθεσία παιδιών από την αλλοδαπή.

Ήδη έχει πραγματοποιηθεί ένας αριθμός υιοθεσιών με τη Ρουμανία και Αλβανία, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 23 του Αστικού Κώδικα.

Επειδή υπάρχει ένα κενό ως προς τη σύμπραξη των υπηρεσιών μας σε αυτές ακριβώς τις διακρατικές υιοθεσίες, κενό το οποίο προσπαθήσαμε να καλύψουμε με ανάλογη εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, επιβάλλεται η κάλυψη του νομοθετικού κενού, για να ανταποκριθούμε στις σημερινές συνθήκες όπως αυτές διαμορφώνονται. Αυτά ακριβώς ρυθμίζονται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Άρθρο 43

Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η απαλλοτρίωση ακινήτων για τη λειτουργία μονάδων πρόνοιας ή υγείας.

Άρθρο 44

Το Ε.Κ.Α.Β. σε πολλές περιπτώσεις λόγω πληρότητας των κρεβατιών στις μονάδες εντατικής θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) και αναπνευστικές μονάδες κρατικών νοσοκομείων, αναγκάζεται να στέλνει περιστατικά σε μονάδες ιδιωτικών θεραπευτηρίων.

Υπάρχουν όμως περιπτώσεις ασθενών που είναι ανασφάλιστοι και άποροι και αδυνατούν να καταβάλουν τα νοσήλια που χρεώνει η εκάστοτε κλινική, με αποτέλεσμα οι κλινικές να υποβάλουν τουν λογαριασμούς στο Υπουργείο, ζητώντας την εξόφλησή τους.

Επειδή δεν υπάρχει νομική κάλυψη για την έγκριση της δαπάνης, η οποία είναι μεγάλη, χρειάζεται νομοθετική ρύθμιση.

Αυτή τη ρύθμιση επιδιώκει το παρόν άρθρο.

Άρθρο 45

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 79-82 του β.δ. 330/1960, παρείχεται η δυνατότητα παραχώρησης οικοπέδων, τα οποία ανήκαν στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και είχαν καταληφθεί μέχρι της 30/10/1950 από οικογένειες δικαιούχες ή μη στεγαστικής αποκτάσεως, βάσει της προσωρινικής νομοθεσίας. Ως προϋπόθεση για την παραχώρηση ορίζεται η ανέγερση πλήρους οικοδομής προ της ανωτέρω ημερομηνίας και η χρησιμοποίησή της για την οικιακή στέγαση της οικογένειας.

Για την ανωτέρω παραχώρηση απαιτείται η υποβολή αίτησης και δικαιολογητικών από τους ενδιαφερομένους σε

ορισμένη προθεσμία, η οποία παραταθείσα έληξε την 1/3/1980.

Με τις ανωτέρω διατάξεις προβλεπόταν ο αποκλεισμός παραχώρησης οικοπέδων που εμπίπτουν σε πλατείες και κοινόχρηστους χώρους. Σε περιοχή του συνοικισμού "Κοραβά Α" του Δήμου Νίκαιας, υπάρχουν 13 οικογένειες οι οποίες κατέχουν προ της 30/10/1950 κατά τον ως άνω τρόπο το Ο.Τ.Τ. 325, με αποτέλεσμα να μην υποβάλουν αίτηση και δικαιολογητικά για τη νομιμοποίησή τους μέσα στην προαναφερθείσα προθεσμία, δοθέντος ότι η έκταση αυτή οικοπεδοποιήθηκε το έτος 1989.

Ύστερα από αυτά, με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου παρέχεται η δυνατότητα στις οικογένειες αυτές για την υποβολή αιτήσεων και δικαιολογητικών προς τακτοποίηση της εκκρεμότητας του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των οικοπέδων τους, αλλά με πληρωμή της τρέχουσας αξίας κατά την ισχύ του α.ν. 1822/1951, όπως ορίζεται από τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4546/1966 (ΦΕΚ 190 Α').

2. Με τις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου τίθεται εξάμηνη προθεσμία υποβολής αιτήσεως και δικαιολογητικών από τους υπαγόμενους στις διατάξεις της παρ. 1 του ν. 1807/1988, καθόσον έχει διαπιστωθεί ότι τα χρονικά περιθώρια που προέβλεπαν οι εν λόγω διατάξεις ήταν ελαφρά, με αποτέλεσμα να μην καταστεί δυνατή η τακτοποίηση των τίτλων κυριότητας ακινήτων, στα οποία είχαν εγκατασταθεί με νόμιμο τίτλο, που εκδόθηκε στο παρελθόν με σκοπό τη στεγαστική τους αποκατάσταση.

Άρθρο 46

1. Με το προτεινόμενο για ψηφισή άρθρο αποσκοπείται η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 56 του ν. 1759/1988, με τις οποίες παρασχέθηκε έκπτωση εφάπαξ καταβολής της αξίας του οικοπέδου, στο οποίο παραχωρήθηκε μέχρι την ισχύ των εν λόγω διατάξεων στους υπαγόμενους στις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 1644/1986 και στους δικαιούχους, οι οποίοι υπάγονται μεν στις διατάξεις αυτές και στις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 1807/1988, πλην όμως το οικόπεδο παραχωρήθηκε μετά την ισχύ του ν. 1759/1988, για 1ση μεταχείριση.

2. Συγκεκριμένα, για την κατηγορία οικογενειών που κρίνονται δικαιούχοι στέγασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 775/1964 "Περί λαϊκής κατοικίας" στην περιοχή Περάματος Αττικής, θεσπίζεται έκπτωση 60% σε περίπτωση εφάπαξ εξόφλησης του οφειλόμενου ποσού και 50% σε περίπτωση που εξοφληθεί σε 12 μηνιαίες δόσεις.

3. Με τον τρόπο αυτόν, το μεν Δημόσιο θα εισπράξει αμέσως ποσοστό 40% ή 50% της τιμής στην οποία χρεώθηκε το ακίνητο στους δικαιούχους, ενώ σε αντίθετη περίπτωση η εισπαιή ολοκλήρωσης της εν λόγω οφειλής θα γινόταν σε 25 χρόνια. Ταυτόχρονα, οι ενδιαφερόμενοι θα δυναθούν να χρησιμοποιήσουν το οικόπεδο τους απαλειφοντας την Α υπέρ του Δημοσίου υποθήκη που το βαρύνει, με αποτέλεσμα να δυναθούν να ανεγείρουν την κατοικία τους με δάνειο που θα τους χρηρηγηθεί από άλλο φορέα (π.χ. από τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας).

Άρθρο 47

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η έκδοση παραχωρητηρίων για οικήματα, τα οποία ανεγέρθησαν από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τη στεγαστική αποκατάσταση δικαιούχων λαϊκής κατοικίας, στους κατέχοντες αυτά κληρονόμους, δοθέντος ότι οι αρχικοί δικαιούχοι απεβίωσαν πριν την έκδοση των οριστικών τίτλων κυριότητας (παραχωρητηρίων).

Με τον τρόπο αυτό θα επιλυθεί ένα κοινωνικό πρόβλημα για τους κατέχοντες τέτοια ουσήματα, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας περί λαϊκής κατοικίας.

Άρθρο 48

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι μόνο οι διατάξεις που είναι αντίθετες με το νόμο αυτόν ή που ρυθμίζουν κατ' άλλο τρόπο θέματα που αναφέρονται στο νόμο αυτόν καταργούνται.

Όλες οι άλλες διατάξεις ισχύουν παράλληλα. Επίσης ισχύουν όλες οι κείμενες συναφείς διατάξεις μέχρι να εκδοθούν και ισχύουν τα προβλεπόμενα από το νόμο αυτό διατάγματα και αποφάσεις.

Τούτο είναι αναγκαίο για να αποφευχθεί νομικό κενό.

Άρθρο 49

Αναφέρεται στην έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Σωτ. Κούβελας	Ν. Κλείτος	Στ. Μάνος
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Ι. Παλαιοκρασσάς	Αρ. Καλαντζάκος	Γ. Σούρλας
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Μ. Παπακωνσταντίνου	Γ. Σουφλιάς	Α. Μπενάκη-Ψαρούδα
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ		
Α. Ανδριανόπουλος		

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΝΟΜΟΠΡΑΞΙΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Συνεδρίαση αριθμός 79 της 5 Φεβρουαρίου 1992, ώρα 6.00 μ.μ.

Συνεδρίασε το τμήμα Β της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και παρευρέθηκαν οι Γ. Βολτής, Επίτιμος Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου, Κ. Τράκας και Ι. Ταμβάκος (εισηγητής), σύμβουλοι Ε.Σ., Γ. Πατρινέλης, νομικός σύμβουλος του Κράτους, Δ. Κονδύλης, πρόεδρος εφετών, Χ. Κότσιφας, εφέτης Δ.Δ. (εισηγητής) και Γ. Μαγουλάς, επίκουρος καθηγητής πανεπιστημίου και επεξεργάστηκε σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τίτλο "Αναδιοργάνωση της κοινωνικής πρόνοιας και καθιέρωση νέων θεσμών κοινωνικής προστασίας".

Κλήθηκαν αλλά δεν παρευρέθηκαν οι Α. Φαρμάκης και Σ. Χαραλαμπίδης, σύμβουλοι επικρατείας και Κ. Λυμπερόπουλος πρόεδρος εφετών, λόγω κωλύματος.

Γραμματέας ο Σ. Κοτατώνης.

Παρευρέθηκαν οι εκπρόσωποι του υπουργού Μ. Κανελλοπούλου και Θ. Ιωαννίου.

Η Επιτροπή επεξεργάστηκε το σχέδιο νόμου και διετύπωσε τις εξής παρατηρήσεις:

1. Όπου αναφέρονται περισσότεροι υπουργοί να τίθενται με την καθιερωμένη σειρά.

1α. Στο άρθρο 2:

α) Στην παρ. 1, πρώτο στίχο, αντί της λέξης: "αναμόρφωση" να τεθεί η λέξη: "διαμόρφωση".

β) Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 να αποτελέσει περιεχόμενο νέας παραγράφου με αριθμό 2 και η παρ. 2 να αναριθμηθεί σε παρ. 3.

2. Στο άρθρο 3:

α) Στην παρ. 1:

αα) Στην παρ. α η Επιτροπή παρατηρεί ότι, αν το μέλος ΔΕΠ ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η πράξη αυτή αντίκειται στην αυτοτέλεια του Πανεπιστημίου και συνιστά την επανεξέταση του θέματος.

ββ) Στην περ. ε αντί: "την Αρχιεπισκοπή Αθηνών" να τεθεί: "του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος".

γγ) Στην περ. στ αντί: "του ΠΕΚΟ..." ΜΗΤΕΡΑ" να τεθεί: "των ιδρυμάτων "Π.Ι.Κ.Π.Α." και "ΜΗΤΕΡΑ".

β) Στην παρ. 3, έκτο στίχο, αντί του: "ή" να τεθεί το: "και".

γ) Στην παρ. 4 να προστεθεί, στο τέλος, η φράση: "από τα τακτικά μέλη".

3. Στο άρθρο 4:

α) Στην παρ. 1 στον πρώτο στίχο αντί της λέξης: "παρευρίσκεται" να τεθεί η λέξη: "παρίσταται" και στους στίχους 3-4 η λέξη: "πρόνοιας" να γραφεί με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα και να απαλειφθεί η φράση: "οπότε και προεδρεύει".

β) Στην παρ. 2 να απαλειφθεί το τέταρτο εδάφιο: "Μέλος... Ασφαλίσεων".

4. Στο άρθρο 9, παρ. 4, πρώτο στίχο, μετά τη λέξη: "γίνεται" να προστεθούν οι λέξεις: "από το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και".

5. Στο άρθρο 13:

α) Στην παρ. 3 στον πρώτο στίχο μετά τη λέξη: "στην" να προστεθεί η λέξη: "προηγούμενη" και να απαλειφθεί ο αριθμός: "2" και στους στίχους 3-4 αντί του κειμένου: "από τον .... παρόντος," να τεθεί το κείμενο: "της κατά το άρθρο 18 του παρόντος αδειας".

β) Στην παρ. 4, τρίτο στίχο, μετά τη λέξη: "ατόμων" να προστεθούν οι λέξεις: "στον αυτό δήμο .ή κοινότητα".

6. Στο άρθρο 16:

α) Στην παρ. 1, περ. α, πρώτο στίχο, να απαλειφθεί η λέξη: "όλα".

β) Στην παρ. 2, πρώτο στίχο, η φράση: "Το πάσης ... αναφερομένων" να διατυπωθεί ως εξής: "Το προσωπικό το αναφερόμενο".

γ) Στην παρ. 3 στον πρώτο στίχο να απαλειφθεί η λέξη: "το" και στο τέλος να προστεθεί η φράση: "με πρόταση της αρμόδιας υπηρεσίας".

7. Στο άρθρο 17, όγδοο στίχο, αντί: "των σταθμών, ή" να τεθεί: "την".

8. Στο άρθρο 18:

α) Στην παρ. 1, πρώτο στίχο, μετά τη λέξη: "χορηγείται" να προστεθεί η φράση: "ύστερα από αίτησή τους".

β) Στην παρ. 2 στο δεύτερο στίχο το: "ότι" είναι αναφορικό να προστεθεί κόμμα και στον έβδομο στίχο μετά τη λέξη: "βρεφών" να προστεθεί κόμμα.

9. Στο άρθρο 19 στον τέταρτο στίχο να προστεθεί κόμμα μετά τη λέξη: "σταθμοί".

10. Στο άρθρο 20, πέμπτο στίχο, αντί: 'χωριστό κωδικό' να τεθεί: 'ίδιο κωδικό αριθμό'.

11. Στο άρθρο 21, παρ. 2, πρώτο στίχο, αντί της λέξης: 'κυρίως' να τεθεί η λέξη: 'ιδίως'.

12. Στο άρθρο 22:

α) Στην παρ. 1, στίχοι 1-3, το κείμενο: 'Οι λειτουργούντες... τιμωρούνται' να διατυπωθεί ως εξής: 'Όποιοι ιδρύει, λειτουργεί ή εκμεταλλεύεται παιδικούς, βρεφονηπιακούς ή βρεφικούς σταθμούς, χωρίς την κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του παρόντος άδεια, τιμωρείται', στον τέταρτο στίχο αντί της λέξης: 'νόμου' να τεθεί η λέξη: 'κώδικα' και στον πέμπτο στίχο η λέξη: 'αμμελλητί' να ορθογραφηθεί σε: 'αμελητή'. Σχετικά με τις προβλεπόμενες κυρώσεις στην παράγραφο αυτή, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ενδείκνυται να είναι αυστηρότερες, λόγω της ιδιαιτερότητας των προσφερομένων υπηρεσιών.

β) Στην παρ. 2:

αα) Στον τέταρτο στίχο να απαλειφθεί η λέξη: 'χρηματικό'.

ββ) Τα εδάφια 2-3: 'Το πρόστιμο...αδειας' να διατυπωθούν ως εξής: 'Το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται στον παραβάτη, ύστερα από ακρόαση του ενδιαφερομένου καλουμένου προ πέντε (5) ημερών, με ειδικής αιτιολογημένη απόφαση του οικείου νομάρχη, που επιδίδεται με απόδειξη, εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ και κατατίθεται στα Λογαριασμό Πρώτων Κοινωνικών Βοηθειών (άρθρο 7, π.δ. 57/1973, Α. 149) της οικείας νομαρχίας. Σε περίπτωση υποτροπής με όμοια απόφαση του οικείου νομάρχη, που εκδίδεται κατά την ίδια διαδικασία, επιβάλλεται η προσωρινή ή και επίαριστον αναστολή της λειτουργίας του σταθμού ή η ανάκληση της χορηγηθείσας άδειας. Η άσκηση προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα'.

13. Στο άρθρο 23:

α) Στην παρ. 1, δεύτερο στίχο, να απαλειφθεί η λέξη: 'κρατικοί' κατά τη δεύτερη αναφορά της.

β) Στην παρ. 2, τελευταίο στίχο, αντί της λέξης: 'αναχωρήσεως' να τεθεί η λέξη: 'αποχωρήσεως'. Η Επιτροπή φρονεί ότι πρέπει να αποσαφηνισθεί πλήρως ποιά υπηρεσιακά και συνταξιοδοτικά καθεστώς θα ισχύει μέχρι να αποχωρήσει το προσωπικό του κλάδου αυτού, που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού και συνιστά την επανεξέταση του θέματος.

γ) Στην παρ. 3, δεύτερο στίχο, μετά τη λέξη: 'και' να προστεθούν οι λέξεις: 'εξακολουθεί να'.

δ) Στην παρ. 5 στον έκτο στίχο μετά τη λέξη: 'περιέρχεται' να προστεθούν οι λέξεις: 'στο Δημόσιο και διατίθεται' και στον έβδομο στίχο να απαλειφθούν οι λέξεις: 'και διατίθεται'.

ε) Στην παρ. 7, στίχοι 1-2, το κείμενο: 'και ...επαχորήγησης' να διατυπωθεί ως εξής: 'και εγκεκριμένες επαχորήγησης'.

14. Στο άρθρο 24:

α) Στην παρ. 1 στο δεύτερο στίχο αντί του αριθμού: '4' να τεθεί ο αριθμός: '5'. Η Επιτροπή φρονεί ότι, ο προβλεπόμενος χρόνος των τριών (3) μηνών, είναι μικρός για να εκτελεσθεί το συγκεκριμένο έργο και συνιστά την επανεξέταση του θέματος.

β) Στην παρ. 4 στον τέταρτο στίχο μετά τη λέξη: 'κυριοτητα' να προστεθεί: 'ή χρήση', στον έκτο στίχο μετά τη λέξη: 'περιέρχεται' να προστεθούν οι λέξεις: 'στο Δημόσιο και διατίθεται' και στον έβδομο στίχο να απαλειφθούν οι λέξεις: 'και διατίθεται'.

γ) Στην παρ. 6, οι στίχοι 3-4, να διατυπωθούν ως εξής: 'σταθμών, περιέρχονται αυτοδικαίως από τους φορείς στις οικείες νομαρχίες από το χρόνο μετατροπής των σε

υπηρεσίες των προγραμμάτων και μονάδων και διατίθενται για τη λειτουργία των σταθμών αυτών'.

15. Στο άρθρο 25:

α) Οι παρ. 1 και 2 να ενωθούν σε μια παράγραφο και οι παρ. 3-6 να αναριθμηθούν σε παρ. 2-5 αντιστοίχως.

β) Στον πρώτο στίχο (παρ. 1 σχεδίου) αντί της λέξης: 'εντός' να τεθούν οι λέξεις: 'Με την πάροδο' και σχετικά με το χρόνο των τριών (3) μηνών η Επιτροπή φρονεί ότι είναι πολύ μικρός για να εκτελεσθεί το συγκεκριμένο έργο και συνιστά την επανεξέταση του θέματος.

γ) Οι στίχοι 4 (παρ. 1 σχεδίου) και 1 (παρ. 2 σχεδίου) να διατυπωθούν ως εξής: 'Σταθμοί Λάρισσας' (ΙΒΣΛ) καταργούνται, οι δε παιδικοί και'.

δ) Στο στίχο 3 (παρ. 2 σχεδίου) μετά τη λέξη: 'μετατρέπονται' να προστεθεί η λέξη: 'αυτοδικαίως'.

ε) Στην παρ. 3 (παρ. 4 σχεδίου), πρώτο στίχο, αντί της λέξης: 'υπόλοιπο' να τεθεί η λέξη: 'λοιπό'.

16. Στο άρθρο 26:

α) Στην παρ. 1, πρώτο στίχο, αντί της λέξης: 'Εντός' να τεθούν οι λέξεις: 'Με την πάροδο'.

β) Στην παρ. 2, πέμπτο στίχο, αντί της λέξης: 'παροκρατείται' να τεθεί η λέξη: 'διατηρείται'.

γ) Η παρ. 3, λόγω παρεχομένου, να μεταφερθεί στο άρθρο 24 και να λάβει αριθμό παρ. 7.

17. Στο άρθρο 28:

α) Στην παρ. 1:

αα) Στην περ. β στον πρώτο στίχο ο εντός παρενθέσεως συντετηγμένος τίτλος: (SOS) να γραφεί: ('SOS') και στο δεύτερο στίχο η λέξη: 'μεμονομένων' να ορθογραφηθεί: 'μεμονωμένων'.

ββ) Στην περ. γ, τέταρτο στίχο, η λέξη: 'προβλεπομένων' να διορθωθεί σε: 'προβλεπόμενα'.

γγ) Στην περ. ε, πρώτο στίχο, αντί της λέξης: 'μόνημη' να τεθεί η λέξη: 'διαρκή'.

18. Στο άρθρο 29:

α) Στην παρ. 1 η Επιτροπή επισημαίνει ότι για να είναι η εξουσιοδότηση μέσα στα όρια του Συντάγματος πρέπει να προβλεφθεί η έκδοση π.δ., αντί της κοινής υπουργικής απόφασης.

β) Στην παρ. 2, πρώτο στίχο, να απαλειφθεί η λέξη: 'όμοιος', αν γίνει δεκτή η προηγούμενη παρατήρηση για την παρ. 1.

γ) Στην παρ. 5 η Επιτροπή επισημαίνει ότι για να είναι η εξουσιοδότηση μέσα στα όρια του Συντάγματος πρέπει να προβλεφθεί η έκδοση π.δ., αντί των κοινών υπουργικών αποφάσεων.

19. Στο άρθρο 32, παρ. 2, περ. β, πρώτο στίχο, να απαλειφθεί η λέξη: 'απαλλοτριώση'.

20. Στο άρθρο 35:

α) Στην παρ. 1, πρώτο στίχο, να προστεθεί και να προταχθεί το κείμενο: 'Με π.δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του συναρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού,' και στην περ. α, τέταρτο στίχο, μετά τη λέξη: 'Υπουργείο' να προστεθεί η λέξη: 'αυτού' και να απαλειφθεί ο υπόλοιπος τίτλος του Υπουργείου.

β) Στην παρ. 2, πρώτο στίχο, να απαλειφθούν οι λέξεις: 'πάσης φύσεως'.

γ) Η παρ. 3 να απαλειφθεί αν γίνει δεκτή η παρατήρηση για την παρ. 1.

21. Στο άρθρο 36, παρ. 1, έκτο στίχο, να απαλειφθεί το κόμμα μετά τη λέξη: 'ανάγκες'.

22. Στο άρθρο 40:

α) Στην παρ. 1, πρώτο στίχο, να προστεθεί και να προταχθεί το κείμενο: 'Με π.δ. που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του συναρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού,' και

στον έκτο στίχο η λέξη: 'εξέλειπε' να ορθογραφηθεί: 'εξέλιπε'.

β) Στην παρ. 2, τρίτο στίχο, η λέξη: 'αναφερόμενα' να διορθωθεί σε: 'προαναφερόμενα'.

γ) Στην παρ. 3:

αα) Στο δεύτερο στίχο αντί: 'στην παρ. 1 και 2' να τεθεί: 'στις προηγούμενες παραγράφους'.

ββ) Στον πέμπτο στίχο αντί της λέξης: 'αυτό' να τεθεί η λέξη: 'ίδιο'.

γγ) Στον έκτο στίχο να προστεθεί το κείμενο: 'που ισχύει κατά το χρόνο της ως άνω μεταβολής.'

δδ) Στον έβδομο στίχο να απαλειφθεί η λέξη: 'Ειδικώ-τερα'.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι πρέπει να ορισθεί χρονικό όριο για το δικαίωμα αίτησης του προσωπικού να τοποθετηθεί σε άλλο νομικό πρόσωπο κ.λπ. και συνιστά την επανεξέταση του θέματος.

εε) Στον όγδοο στίχο αντί των λέξεων: 'εξακολουθεί να υπηρετεί' να τεθεί η λέξη: 'τοποθετηθεί'.

στστ) Στο δέκατο στίχο αντί των λέξεων: 'από το αυτό' να τεθούν οι λέξεις: 'όμως από το ίδιο'.

δ) Η παρ. 4 να απαλειφθεί αν γίνει δεκτή η παρατήρηση για την παρ. 1.

23. Στο άρθρο 41:

α) Στην παρ. 2, πρώτο στίχο, αντί της λέξης: 'και' να τεθεί η λέξη: 'είναι'.

β) Στην παρ. 4 οι στίχοι 10-11 να διατυπωθούν ως εξής: 'Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις που διέπουν τις σχέσεις αυτές'.

24. Στο άρθρο 42, δωδέκατο στίχο, να απαλειφθούν οι λέξεις: 'ή σιωπηρώς'.

25. Στο άρθρο 46:

α) Στην παρ. 1, ένατο στίχο, η λέξη: 'δε' να διορθωθεί σε: 'δεν'.

β) Στην παρ. 2 οι στίχοι 8-9 να διατυπωθούν ως εξής: 'Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή η απόφαση του ΔΣ καθίσταται εκτελεστή'.

26. Στο άρθρο 53 η επιτροπή επισημαίνει ότι η κύρωση της ΠΥΣ 38/20-3-1991 προτείνεται κατά παράβαση συνταγματικών διατάξεων, ιδίως σε ό,τι αναφέρεται στην αναδρομικότητα, ανεξαρτήτως και της συμφωνίας του περιεχομένου της προς τις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντάγματος και συνιστά την επανεξέταση του θέματος.

Αθήνα, 5-2-1992

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

Γ. ΒΟΛΤΗΣ

Σ. ΚΟΤΣΙΩΝΗΣ

ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΩΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ
ν. 1076/1980 ΦΕΚ 224 Α/2.10.80

Άρθρον 23

Διαποφάσεις του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών καθορίζονται οι κατηγορίες των ατόμων που δικαιούνται δωρεάν νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως εις τα νοσοκομεία Ν.Δ. 2592/1953 καθώς και εις τα συμβεβλημένα μετά του Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών τσιαύτα.

Διά της αυτής ή ετέρας αποφάσεως καθορίζεται η θέσις νοσηλείας των ανωτέρω ατόμων, καθώς και αι προϋποθέσεις παροχής της κατά τα ανωτέρω νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Αναδιοργάνωση της Κοινωνικής Πρόνοιας και καθιέρωση νέων θεσμών Κοινωνικής Προστασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Συμβουλευτικό όργανο πρόνοιας

Άρθρο 1

Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Σ.Ε.Κ.Υ.)

Στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συστάται Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων (Σ.Ε.Κ.Υ.).

Η Επιτροπή αυτή αποτελεί συμβουλευτικό όργανο προγραμματισμού και μελέτης σε θέματα κοινωνικής πρόνοιας.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες Σ.Ε.Κ.Υ.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1. Σχεδιάζει και εκπονεί προγράμματα για τη διαμόρφωση της πολιτικής όλων των φορέων, που ασκούν κοινωνική προστασία, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, εφόσον αυτό ζητηθεί από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και υποβάλλει σχετικές προτάσεις.

2. Μελετά και προγραμματίζει τη διαμόρφωση της πολιτικής όλων των φορέων, που ασκούν κοινωνική προστασία, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή και υποβάλλει σχετικές προτάσεις στο Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Γνωμοδοτεί για κάθε θέμα που αφορά στην πολιτική της πρόνοιας και που παραπέμπεται σε αυτήν από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εισηγείται δε μέτρα για την υλοποίηση των προγραμματικών στόχων.

Άρθρο 3

Συγκρότηση Σ.Ε.Κ.Υ.

1. Η Σ.Ε.Κ.Υ. συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από:

α. Έναν (1) εξειδικευμένο περί τα προνοιακά θέματα επιστήμονα, που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

β. Το γενικό διευθυντή Κοινωνικής Πρόνοιας του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

γ. Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που προτείνεται από τον οικείο Υπουργό και που ανήκει σ' έναν αναγνωρισμένο σύλλογο γονέων και κηδεμόνων.

δ. Έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που προτείνεται από τον οικείο Υπουργό.

ε. Έναν (1) εκπρόσωπο της Εκκλησίας της Ελλάδος, που προτείνεται από τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος.

στ. Από έναν (1) εκπρόσωπο των ιδρυμάτων Ε.Ο.Π., "Π.Ι.Κ.Π.Α." και "ΜΗΤΕΡΑ".

ζ. Ένα (1) γιατρό, προτεινόμενο από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο (Π.Ι.Σ.).

η. Έναν (1) κοινωνικό λειτουργό, οριζόμενο από τον Υπουργό Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

θ. Έναν (1) εκπρόσωπο της τοπικής αυτοδιοίκησης, που ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.).